

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 27 май 2024 г.
(OR. en)

9442/24

CONOP 26
CFSP/PESC 798

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: Заключение на Съвета относно позицията на ЕС във връзка с налагането на по-строга забрана на противопехотните мини с оглед на Петата конференция за преглед на Конвенцията за забрана на противопехотните мини

Приложено се изпраща на делегациите заключенията на Съвета относно позицията на ЕС във връзка с налагането на по-строга забрана на противопехотните мини с оглед на Петата конференция за преглед на Конвенцията за забрана на противопехотните мини, одобрени от Съвета на неговото 4 028-о заседание на 27 май 2024 г.

**Заклучения на Съвета относно позицията на ЕС във връзка с налагането на по-строга
забрана на противопехотните мини**

**с оглед на Петата конференция за преглед на Конвенцията за забрана на
противопехотните мини**

I- Въведение

1. Европейският съюз (ЕС) е единен в подкрепата и преследването на целите на Конвенцията за забрана на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване¹. ЕС и неговите държави членки имат дългогодишна история на подкрепа за разминирането и унищожаването на запасите от противопехотни мини, както и на оказване на помощ на жертвите на противопехотни мини, насърчаване на всеобщото приемане на Конвенцията и подпомагане на държавите — страни по Конвенцията за нейното пълно и ефективно прилагане. Всички държави — членки на ЕС, са страни по Конвенцията от 1 юни 2013 г.;
2. Съветът счита, че Конвенцията е ключов инструмент за разоръжаване, чиято цялост, пълно привеждане в действие и стриктно прилагане трябва да бъдат гарантирани, а всеобщото присъединяване към нея — да бъде наша цел. Двадесет и пет години след влизането ѝ в сила Конвенцията се е превърнала в успешен пример за дипломация в областта на разоръжаването и свидетелство за ценностите, които ЕС отстоява, а именно основан на правила международен ред, който се базира на зачитането на правата на човека и спазването на международното хуманитарно право. Конвенцията съчетава строги общовалидни норми относно забраната на използването, трансфера и производството на противопехотни мини с впечатляващи резултати по отношение на унищожаването на запаси от противопехотни мини, разчистването на замърсени с мини райони и разпоредбата, че всяка държава – страна по Конвенцията, която има тази възможност, предоставя подходяща помощ на жертвите на противопехотни мини и следва да включи тази помощ в по-широките си национални политики, планове и правни рамки.

---

¹ По-нататък „Конвенцията“.

Конвенцията оказва измеримо и съществено положително въздействие върху хуманитарната закрила, стабилизирането, развитието и разоръжаването в световен мащаб, като допринася за опазването на световния мир и сигурност и изпълнението на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие.

3. Съветът признава, че целите на Конвенцията все още не са постигнати в пълна степен. Замърсяването с противопехотни мини продължава да причинява вреди, да всява страх, да прави определени райони недостъпни, да възпрепятства социално-икономическото развитие и да възпира бежанците и вътрешно разселените лица да се завърнат у дома. Трудностите, които създават противопехотните мини и взривните военни остатъци за отделните лица, семействата, общностите, регионите и държавите, продължават да бъде сериозни и неприемливи. Съветът категорично осъжда незаконната агресивна война на Русия срещу Украйна, както и използването на противопехотни мини и самоделни противопехотни мини, което прави Украйна най-замърсената с мини държава в света. Съветът е обезпокоен и от новите замърсявания в държави като Ирак, Либия, Сирия, Йемен, Мианмар, както и в Сахела. Съветът потвърждава отново, че всяко използване на противопехотни мини навсякъде, по всяко време и от който и да е субект продължава да бъде напълно неприемливо за ЕС;
4. Съветът припомня, че ЕС и неговите държави членки са крупни донори с оглед на осигуряването на помощ за борбата срещу противопехотните мини в световен мащаб, подкрепа за всеобщото приемане на Конвенцията, проучване на минираните райони и разминирането им, обучение относно рисковете от мините, помощ за жертвите, унищожаване на запаси, изграждане на капацитет и научноизследователска и развойна дейност в областта на технологиите за откриване и разчистване на мини. В годините след последната конференция за преглед на Конвенцията през 2019 г. ЕС и неговите държави членки продължават да бъдат основни донори за борбата срещу мините в световен мащаб, като през 2022 г. са отпуснали 26 милиона евро, а през 2023 г. — 38,5 милиона евро, по линия на инструментите за реагиране при кризи, и още 8,5 милиона евро през 2022 г. и 16 милиона евро през 2023 г. по линия на хуманитарната помощ. Съветът припомня също така значителната допълнителна подкрепа от страна на отделни държави — членки на ЕС, за финансиране на дейности за подпомагане и проекти за борба срещу мините;
5. Съветът припомня приноса на звеното за подкрепа на прилагането на Конвенцията съгласно Решение (ОВППС) 2021/257 на Съвета от 18 февруари 2021 г. в подкрепа на плана за действие от Осло за прилагане на Конвенцията от 1997 г. за забрана на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване.

Въпросното решение даде възможност на звеното за подкрепа на прилагането да се ангажира с изпълнението на плана за действие от Осло, приет по повод на Четвъртата конференция за преглед на Конвенцията през 2019 г., включително чрез насърчаване на всеобщото приемане на Конвенцията и подпомагане на усилията на държавите — страни по нея, за изпълнение на аспектите на плана за действие от Осло, отнасящи се до проучването, разчистването, обучението по отношение на риска от мини и помощта за жертвите.

6. Съветът изразява своята признателност към редица партньори и заинтересовани страни, допринесли за развитието на Конвенцията и за нейните успехи през последните двадесет и пет години, включително всички държави – страни по Конвенцията, международни организации, гражданското общество, научните изследователи и всички донори и изпълнители на проекти за борба срещу мините. В този смисъл Съветът отчита, наред с останалото, усилията, положени от Международното движение на Червения кръст и Червения полумесец и Международната кампания за забрана на противопехотните мини. Съветът би искал по-специално да отдаде почит на смелостта и решителността на сапъорите по целия свят, които работят за възстановяването на достъпността и безопасността на земята, и би искал да почете паметта на изгубилите живота си при изпълнението на това благородно дело. Съветът изтъква значението на включването на оцелелите и техните представителни организации, включително младежките организации и организациите за правата на жените и ръководените от жени организации, в прилагането и всеобщото приемане на Конвенцията. Съветът поздравява звеното за подпомагане на прилагането на Конвенцията за неговите неотклонни и безценни усилия. Не на последно място Съветът подчертава стабилното партньорство и отличното сътрудничество между ООН и ЕС в областта на борбата срещу мините.
7. Съветът приветства предстоящата Пета конференция за преглед на Конвенцията, която ще се проведе в Сием Реап-Ангкор на 25 – 29 ноември 2024 г., като възможност да се направи преглед на напредъка, да се потвърдят ангажиментите и да се даде тласък за по-нататъшно всеобщо приемане и засилване на прилагането на Конвенцията. Съветът счита, че Конференцията за преглед следва да насърчи провеждането на открит и конструктивен диалог между държавите – страни по Конвенцията, и да привлече към участие всички съответни заинтересовани страни, за да бъдат обсъдени настоящите и бъдещите предизвикателства и да бъде ускорен напредъкът към постигането на общата цел за свят без противопехотни мини.
8. Целите на ЕС по отношение на резултатите от Конференцията за преглед са изложени в документа относно позицията, изложен в точка II.

II- Документ относно позицията на ЕС във връзка с Петата конференция за преглед на Конвенцията за забрана на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване (Сиам Реап-Ангор, 25 – 29 ноември 2024 Г.)

Европейският съюз (ЕС) ще даде конструктивен принос за постигането на успешен консенсусен резултат от Конференцията за преглед на Конвенцията за забрана на противопехотните мини, и в този смисъл ще се стреми да включи следните елементи в предвидените три документа за резултатите: (1) прегледа на действието и състоянието на Конвенцията, (2) политическата декларация и (3) плана за действие.

1) По отношение на прегледа на действието и състоянието на Конвенцията:

1. Определяне на нови предизвикателства пред прилагането, на които са се натъкнали държавите – страни по Конвенцията, във всички области от нейния обхват (всеобщо приемане, спазване, помощ за жертвите, разминироване, унищожаване на запасите, сътрудничество и помощ, прозрачност и обмен на информация);
2. Припомняне на заключенията на германското председателство на 21-вата среща на държавите – страни по Конвенцията, относно настоящите предизвикателства, както е посочено в документите, разпространени на конференцията;
3. Стремеж към обстоен преглед на изпълнението на задълженията по Конвенцията след Четвъртата конференция за преглед през 2019 г. въз основа на подготвителната работа и заключенията на комитетите на Конвенцията, включително:

Всеобщо приемане

- а. Подкрепа за всички усилия, полагани за всеобщо приемане, включително тези на председателството, звеното за подкрепа на прилагането и специалните пратеници на Конвенцията, и изготвяне на стимули за насърчаване на всеобщото приемане, включително чрез финансиране;

Прилагане на член 5

- б. Насърчаване на държавите – страни по Конвенцията, да представят своевременно подробна информация относно изпълнението на задълженията си по член 5, по-специално по отношение на исканията за удължаване;

- в. Припомняне, че 14 държави – страни по Конвенцията, трябва да изпълнят задълженията си за разминирание до 2025 г., и изказване на съжаление, че само няколко от тях вероятно ще спазят този краен срок;
- г. Насърчаване на усилията на всички засегнати държави – страни по Конвенцията, предвид многобройните искания за удължаване, които се очакват през 2024 г.; Призив държавите – страни по Конвенцията, да представят подробни работни планове за исканите удължавания, включително анализ на разходите и специфични за отделните контексти инициативи за обучение и намаляване на риска от мини в засегнатите общности;
- д. Насърчаване на държавите – страни по Конвенцията, да актуализират националните стандарти за борба с противопехотните мини в съответствие с най-новите международни стандарти за борба с мините (IMAS);
- е. Насърчаване на държавите – страни по Конвенцията, за които се съобщава, че са замърсени от самоделни противопехотни мини, да продължат да изграждат разбиране за необходимостта от предприемане на действия по отношение на това замърсяване в рамките на Конвенцията;
- ж. Насърчаване на засилването на полезните взаимодействия между Комитета по прилагането на член 5 и Комитета за засилване на сътрудничеството и помощта, както и активизирането на диалога с експертните организации;
- з. Подкрепа за създаването на неформална група за подкрепа на Комитета по прилагането на член 5 и продължаване на проучването на начините за укрепване на процеса по член 5, включително принос от съответните заинтересовани страни;

Прилагане на член 7

- и. Призив към държавите – страни по Конвенцията, да спазват своите задължения за докладване съгласно член 7;

По отношение на сътрудничеството и помощта

- й. Популяризиране на резултатите от третата световна конференция за подпомагане на жертвите и гарантиране, че те ще намерят място в бъдещия план за действие;
- к. Подкрепа за формата на индивидуализирания подход, който Комитетът прилага, за да предостави платформа на заинтересованите засегнати държави – страни по Конвенцията, да представят своите специфични затруднения и нужди пред съответните заинтересовани страни, включително донори и изпълнители в борбата срещу мините;

4. Преглед на механизмите за прилагане на Конвенцията и подкрепа на усилията и предложенията за тяхното подобряване в съответствие с Конвенцията, ако е необходимо;
5. Призив да бъдат положени усилия за поддържане и предоставяне на ново финансиране за борба срещу мините, включително чрез иновативно финансиране;
6. Призив към държавите – страни по Конвенцията, които са просрочили изчислените вноски към Конвенцията, да разрешат този въпрос, като се подчертае, че политическият ангажимент към Конвенцията следва да бъде подкрепен от финансов такъв, и насърчаване на държавите – страни по Конвенцията, които са в състояние да направят това, да предоставят доброволни вноски на звеното за подпомагане на прилагането на Конвенцията;

2) *По отношение на политическата декларация на Сием Реап-Ангкор*

1. Ангажиране с основан на правила международен ред, който се базира на спазването на международното право, включително правото в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, и подкрепа на продължаващия многостранен диалог по въпросите на разоръжаването;
2. Изказване на признателност към Камбоджа за това, че е домакин на Петата конференция за преглед, признание за солидния опит на Камбоджа във всички области на борбата с мините и готовността ѝ да позволи на други държави да се възползват от нейния опит;
3. Изразяване на подкрепа за приоритета, даден от камбоджанското председателство на всеобщото приемане, прилагането на член 5 и помощта за жертвите, и припомняне на подкрепата и готовността на ЕС да се ангажира в тези области;
4. Потвърждаване на твърдия ангажимент за поддържане на нормата срещу противопехотните мини и за подкрепа на всеобщото приемане на Конвенцията;
5. Припомняне, че всяко използване на противопехотни мини навсякъде, по всяко време и от който и да е субект продължава да бъде напълно неприемливо за ЕС;
6. Заявяване на политическия ангажимент на държавите – страни по Конвенцията, за изпълнение на плана за действие от Сием Реап-Ангкор;
7. Изказване на съжаление поради липсата на напредък във всеобщото приемане на Конвенцията от 2017 г. насам – 33 държави все още не са се присъединили към нея — и насърчаване на подновения ангажимент от всички държави – страни по Конвенцията, и други участници в полза на всеобщото приемане;

8. Припомняне на значението на партньорствата с всички участници в борбата срещу мините, включително с гражданското общество, националните органи за борба с мините и частния сектор;
9. Потвърждаване, че самоделните взривни устройства, които отговарят на определението на Конвенцията за противопехотни мини, попадат в обхвата на задълженията по Конвенцията;
10. Подчертаване, че борбата срещу мините често е от съществено значение, за да се даде възможност за социално-икономическо развитие, изграждане на мира, стабилизиране и хуманитарен достъп;
11. Заявяване на ангажимент за отчитане на многообразието и равенството между половете и насърчаване на съобразени с равенството между половете и чувствителни към конфликти подходи при изпълнението на всички аспекти на борбата срещу мините, както и в институционалните процедури на Конвенцията;
12. Изразяване на загриженост във връзка с многобройните жертви от противопехотни мини в периода след Четвъртата конференция за преглед, изброяване на най-засегнатите държави, сравняване на данните и тенденциите с предходните години и извличане на поуки за следващите пет години;
13. Проучване на ползите и укрепване на съществуващите полезни взаимодействия с други инструменти в рамките на международното хуманитарно право, например Конвенцията за правата на хората с увреждания; тези инструменти са възлови компоненти на помощта за жертвите, целящи насърчаване на правата на човека и ефективното участие на хората с увреждания в обществото на равна основа;

3) *По отношение на плана за действие от Сиам Реап-Ангкор*

1. Отразяване на всички аспекти на прилагането на Конвенцията, най-добрите практики за прилагане на Конвенцията, всеобщото приемане, унищожаването на запасите и задържането на определени количества противопехотни мини, проучването и разчистването на минираните райони, обучението по отношение на риска от мини, помощта за жертвите, международното сътрудничество и помощ, както и мерките за гарантиране на спазването;
2. Отчитане на поуките от пропуските и предизвикателствата, установени при прегледа на действието и състоянието на Конвенцията, с цел колективно разработване на предложения за иновации, подобряване и укрепване на прилагането на Конвенцията във всичките ѝ аспекти;

Изтъкване на факта, че борбата срещу мините благоприятства и подпомага усилията в областта на сигурността и хуманитарните дейности, стабилизирането и социално-икономическото развитие, както и връщането на бежанците и интегрираната подкрепа за жертвите на мини;

3. Признаване на приноса на Новата програма за мир и на Пакта за бъдещето в областта на борбата срещу мините; Признаване на специалните партньорства на Конвенцията с Организацията на обединените нации, Международния комитет на Червения кръст, Международната кампания за забрана на противопехотните мини и Женевския международен център за хуманитарно разминироване, както и приноса на партньорствата с гражданското общество в подкрепа на прилагането на Конвенцията;
4. Припомняне на приноса на Конвенцията за правата на хората с увреждания, Програмата за жените, мира и сигурността и целите на ООН за устойчиво развитие;
5. Насърчаване на ангажимента на всички държави – страни по Конвенцията, за пълно привеждане в действие и изпълнение на задълженията им по Конвенцията, включително чрез предприемане на подходящи мерки за помощ, когато те са в състояние да направят това, извън разминироването, за да се гарантира социалното и икономическото възстановяване на жертвите на мините;
6. Насърчаване на подкрепата за националните или регионалните диалози между заинтересованите страни с цел по-нататъшно подобряване на сътрудничеството и помощта при прилагането на Конвенцията и насърчаване на страните, отговарящи за благосъстоянието на засегнатите от мини общности и оцелели, да се справят по-добре с предизвикателствата, пред които са изправени, чрез засилен диалог и партньорства;
7. Насърчаване на разработването на политики за най-добро подпомагане на жертвите на мини по недискриминационен начин, като се обърне внимание на специфичните нужди на всички цивилни лица, включително психичното здраве и психосоциалната подкрепа;
8. Насърчаване на интегрирането на перспективата за равенство между половете и отчитането на разнообразните потребности и преживян опит на хората в засегнатите общности в планирането на борбата срещу противопехотните мини;
9. Отчитане на последиците за околната среда и климата, произтичащи от всички аспекти на борбата срещу противопехотните мини, насърчаване на държавите – страни по Конвенцията, да отдават приоритет на тези аспекти в националните стратегии за борба с мините, да докладват за тези аспекти, да определят координационни звена в специалните комитети и да застъпят въпроса за замърсяването с мини и борбата с мините в националните планове за реагиране при бедствия; насърчаване на операторите да вземат предвид тези аспекти в своите действия и проекти;

10. Отчитане на Международните стандарти за борба с мините и политическите препоръки на Женевския международен център за хуманитарно разминироване в това отношение;
11. Гарантиране на спазването на основните принципи в борбата срещу мините, включително прозрачност, отчетност, ефективност и ефикасност, приобщаване и чувствителност към конфликти;

Насърчаване на най-добрите практики, събрани от опита и обмена на всички равнища, и търсене на начини за оползотворяването им;
12. Подкрепа за новаторски подходи, например нови механизми за финансиране в помощ на борбата срещу мините.
13. Насърчаване на приемането на мерки за укрепване на процеса по член 5 с цел по-добро посрещане на предизвикателствата, пред които са изправени засегнатите държави, и ефективна подкрепа за своевременното изпълнение на техните задължения;
14. Подкрепа за увеличаване на финансовата и техническата помощ за разминироване и за подпомагане на жертвите на мини;
15. Потвърждаване, че самоделните противопехотни мини трябва да бъдат докладвани и разминирани в рамките на борбата срещу мините в съответствие със съществуващите задължения;
16. Припомняне на въпроса за незаконното използване на самоделни взривни устройства, които отговарят на определението на Конвенцията за противопехотна мина, като проблем от критично значение, който следва да бъде разгледан в следващия план за действие, по-конкретно в областта на обучението относно риска от мини.
